

Guidelines for Internal Supervision to Promote the Development of Innovation Learning Management for Teacher’s Sri-Nehru school Chiang Mai Province

Khananya Chomprasert¹, Tharn Thongngok² & Yongyouth Yaboonthong^{3*}

1 Faculty of Education Chiang Mai University, Thailand

2 Faculty of Education Chiang Mai University, Thailand

3 Faculty of Education Chiang Mai University, Thailand

** Corresponding author. E-mail: khananya_ch@cmu.ac.th*

Abstract

This study aimed to examine the state and problems of internal supervision operations, best practices of internal supervision guidelines to promote the development of innovative learning management by teachers from excellent schools. The study was divided into three steps: (1) studying the state and problems of internal supervision operations, (2) studying best practices of internal supervision guidelines, and (3) developing and verifying internal supervision guidelines that promote the development of innovative learning management by teachers at Sri Nehru School, Chiang Mai Province. The results of the study found that: 1) The school still lacks guidelines for surveying problems and needs, lacks prioritization of problems and determination of options that are consistent with the state of problems and needs, lacks the definition of a working group and roles and responsibilities, has not selected exemplary work in good practice, and lacks follow-up and evaluation. 2) School administrators, heads of academic departments, and teachers should work together to analyze data on the state of problems and needs of teachers in the school and develop guidelines for prioritization, which will help increase the efficiency of planning and lead to the creation of a plan that determines guidelines consistent with the state of problems and needs of teachers in the school. 3) The development of internal supervision guidelines that promote the development of innovative learning management by teachers at Sri Nehru School, Chiang Mai Province, was found to be accurate, appropriate, and feasible at a high and very high level.

Keywords: Internal supervision; Learning management innovation; Sri Nehru School

แนวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่

คณัญญา ชมประเสริฐ¹, ธาณีย์ ทองงอก², และ ยงยุทธ ยะบุญธง^{3*}

1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ประเทศไทย

2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ประเทศไทย

3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: khananya_ch@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการนิเทศภายใน วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของแนวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูจากสถานศึกษาที่เป็นเลิศ ผู้ศึกษาได้แบ่งขั้นตอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการนิเทศภายใน (2) ศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของแนวทางการนิเทศภายใน (3) การจัดทำและตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานศึกษายังไม่มีแนวทางในการสำรวจปัญหาและความต้องการ ขาดการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และกำหนดทางเลือกที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ขาดการกำหนดคณะทำงานและบทบาทหน้าที่ ไม่ได้มีการคัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี และขาดการติดตามประเมินผล 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูควรร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของครูในสถานศึกษา และจัดทำแนวทางการจัดลำดับความสำคัญจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนและนำไปสู่การจัดทำแผนการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของครูในสถานศึกษา 3) การจัดทำแนวทางการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในระดับมากและมากที่สุด

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน, นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้, โรงเรียนศรีเนห์รุ

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องตลอดชีวิตที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 22 ระบุว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 กำหนดทิศทางให้คนไทยเป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทวิถีชีวิตของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ทั้งนี้ สังคมไทยต้องเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง โดยการขับเคลื่อนภายใต้ 7 ยุทธศาสตร์ ต่อไปนี้ 1) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล 2) การยกระดับคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 3) การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม รองรับความต้องการของตลาดงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 4) การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล 5) การพัฒนาคุณภาพของคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 6) การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน 7) การพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา จากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมรอบด้าน รวมทั้งกติกาด้านการศึกษา ครูจึงควรพัฒนาตนเองให้เป็นครูในยุคการศึกษา 4.0 โดยใช้สมรรถนะที่ครูมีอยู่ในการทำให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้เรียน 4.0 ด้วยการเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม การเรียนและการทำงานร่วมกันเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ การสื่อสาร การใช้ข้อมูลสารสนเทศ การติดต่อสื่อสารทางไกล การใช้คอมพิวเตอร์และปัญญาประดิษฐ์ การคิดคำนวณ การสร้างอาชีพและการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ประภรณ์ พลรักษ์, 2560) นอกจากนี้ นวัตกรรมยังมีความสำคัญต่อการศึกษาหลายประการ เนื่องจากในยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการศึกษาที่มีอยู่เดิมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านการศึกษาที่เกิดขึ้นให้มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษาที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านการศึกษาในบางเรื่อง อีกทั้งการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในระบบการจัดการด้านการศึกษา มีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (วชิรศักดิ์ มัชฌิมภาโร, 2557)

การนิเทศการศึกษาเป็นขอบข่ายงานหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเน้นให้ความช่วยเหลือครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา แนะนำและชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองให้แก่ครู โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กำหนดให้การนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินภายนอก ตามวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามขอบข่ายการบริหารงานภายในงานนิเทศภายในสถานศึกษา (กรรทอง จิระเดชากุล, 2550) การนิเทศภายในสถานศึกษา จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การที่ครูจะมีความสามารถจัดการเรียนการสอนได้ดีจะต้องได้รับการพัฒนาช่วยเหลือและได้รับการชี้แนะแนวทางให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และสิ่งที่จะช่วยเหลือให้ครูสามารถพัฒนาคุณภาพการสอนได้ คือ การนิเทศการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เป็นงานที่มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยพัฒนาครูให้เกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ เป็นงานที่ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งคุณภาพการเรียนการสอน และผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เกิดจากความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกฝ่ายที่จะแสดงบทบาท หน้าที่ของผู้นิเทศ การเลือกใช้รูปแบบทางการนิเทศ ตลอดจนเทคนิคและทักษะในการนิเทศการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน (จริยาภรณ์ เรืองเสน,

2561) จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า กระบวนการนิเทศการศึกษา ถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้รับผลการสะท้อนกลับจากการปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (ชาธิมณีสรี, 2552) ดังนั้น ในการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีระบบการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการส่งเสริมสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก คือ การสอน หรือการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เป็นไปตามวัยและเต็มศักยภาพ โดยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

โรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 เป็นสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน แต่อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ผ่านมา ได้มีข้อเสนอแนะ สถานศึกษาควรมีการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ควรพัฒนาหรือสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนยังคงขาดการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในที่ปรับให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะและบริบทของโรงเรียน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้ และเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา และควรตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนศรีเนห์รุ, 2564) การมีแนวทางที่ชัดเจน เหมาะสมกับบริบท ครูจะได้รับเครื่องมือที่จำเป็น ในการคิดค้นและปรับปรุงแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้ครูไตร่ตรองเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติของตนอย่างต่อเนื่อง

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาแนวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ โดยผลการศึกษาครั้งนี้ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ สมรรถนะ และประสบการณ์ ก้าวทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของแนวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูจากสถานศึกษาที่เป็นเลิศ
3. เพื่อจัดทำและตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนการศึกษา 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการ

ดำเนินงานการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัด เชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเลือกแบบเจาะจงได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนศรีเนห์รุ จำนวน 1 คน คณะครูทั้งหมดของโรงเรียนศรีเนห์รุ จำนวน 11 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ เพื่อนำไปวิเคราะห์แบบอุปนัย และนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาวิธีปฏิบัติ ที่เป็นเลิศของแนวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูจากสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเลือกแบบเจาะจงผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก และขั้นตอนที่ 3 การจัดทำและตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเลือกแบบเจาะจงผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ จำนวนทั้งสิ้น 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบร่างแนวทาง คือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบร่างแนวทาง คือ การลงคะแนนฉันทามติตามที่ประชุมคณะกรรมการร่างแนวทางการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่

1.1 การศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการเพื่อกำหนดเป้าหมายกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดกลาง การสื่อสารหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลสามารถดำเนินการได้อย่างสะดวกและสามารถทำได้รวดเร็ว โดยมีการแลกเปลี่ยนทั้งในส่วนของการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และเสนอแนะนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการดำเนินการประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง ปัญหา พบว่า ไม่มีกระบวนการสำรวจปัญหาและความต้องการ ขาดกระบวนการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นว่าสำคัญที่สุดก่อน

1.2 การวางแผนกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า การกำหนดประเด็นการนิเทศภายในที่เกี่ยวกับการพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูมีการเชื่อมโยงกับการกำหนดทางเลือก มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการนิเทศที่สอดคล้องกับกิจกรรมและเป็นระยะเวลาที่เหมาะสม มีการประชุมเพื่อเตรียมการสามารถดำเนินการได้ง่าย และรวดเร็ว โดยในการประชุมก็ได้มีการสร้างความเข้าใจให้กับครูเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ ปัญหา พบว่า ไม่มีกระบวนการในการกำหนดทางเลือกที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ไม่มีความชัดเจนในการกำหนดคณะทำงานและการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการนิเทศพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

1.3 การปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า สถานศึกษามีการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมในลักษณะที่เป็นแผนงาน โดยในการกำหนดโครงการหรือ

กิจกรรมนั้น ได้มีการพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการประชุมเตรียมการก่อนการนิเทศภายใน เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทุกครั้งก่อนที่จะมีการปฏิบัติการนิเทศ ได้มีการดำเนินการนิเทศภายในตามขั้นตอนที่ได้มีการวางแผนไว้ ทั้งในเรื่องของระยะเวลาและเครื่องมือและขั้นตอนที่ได้มีการกำหนดไว้อย่างถูกต้องตามกระบวนการที่ได้วางไว้ ปัญหา พบว่า การจัดสรรทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม ไม่มีการจำแนกหน้าที่งานนิเทศการศึกษาในการพัฒนาการใช้นวัตกรรมรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู

1.4 การประเมินผลของกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า สถานศึกษามีการวางแผนแนวทางการประเมินผลการนิเทศภายในด้านการพัฒนาการใช้ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูร่วมกันภายในโรงเรียน มีการประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการประเมินร่วมกัน สถานศึกษาได้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการนิเทศภายใน ปัญหา พบว่า ไม่มีกระบวนการคัดเลือก ผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และไม่มีการประเมินความพึงพอใจของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

1.5 การติดตามกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการติดตามกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู โดยได้มีการวิเคราะห์แนวทางในการติดตามเพื่อให้สามารถดำเนินการติดตามได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับกระบวนการนิเทศภายในที่ได้มีการวางไว้ สถานศึกษาได้นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ในการกำหนดแนวทางในการติดตามกระบวนการนิเทศ สถานศึกษานำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในการติดตามผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการติดตามกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ ปัญหา พบว่า ยังไม่มีการให้ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการในการติดตามว่าผลการติดตามให้ข้อเสนอแนะอย่างไร และมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้างเพื่อเป็นแนวทางในการติดตามกระบวนการนิเทศในครั้งต่อไป ไม่มีการติดตามประเมินผลการเผยแพร่ ขยายผลด้านการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

2. วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของแนวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการ

การจัดการเรียนรู้ของครูจากสถานศึกษาที่เป็นเลิศ

แนวทางการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ควรเริ่มจากการมีระบบการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของครูอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้บริหาร ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูร่วมกันใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามและหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจน จากนั้นจึงจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการโดยพิจารณาจากความสำคัญและความเร่งด่วน เพื่อให้การวางแผนพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบโจทย์บริบทของสถานศึกษา กระบวนการนิเทศควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวางแผนร่วมกัน การให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรม การวิเคราะห์พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ และการเลือกวิธีนิเทศที่เหมาะสม เช่น การสาธิต การอบรม และการนิเทศในชั้นเรียนควบคู่กับการกำหนดคณะทำงานและบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้เชี่ยวชาญอย่างชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ สถานศึกษาควรจัดสรรทรัพยากร เวลา และงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนงาน พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ของบุคลากรในกระบวนการนิเทศอย่างชัดเจน รวมถึงพัฒนาระบบการคัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่าง (Best Practice) เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาครูคนอื่น ๆ และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร สุดท้ายควรมีการประเมินความพึงพอใจ การติดตามผล การสรุปข้อเสนอแนะ และการเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยใช้ตัว

บ่งชี้ความสำเร็จและเครื่องมือประเมินที่ชัดเจน เพื่อให้ผลการนิเทศนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และการพัฒนานวัตกรรมของครูอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3. การจัดทำและตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่

3.1 แนวทางการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่

1) แนวทางในการสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการเพื่อกำหนดเป้าหมายกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้

1.1) การกำหนดเป้าหมาย ครู และผู้นิเทศร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของครูในสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจความต้องการและจำเป็นในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและนำไปสู่การจัดทำแผนการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาการใช้นวัตกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของครูในสถานศึกษา

1.2) การประสานการทำงานร่วมกันในสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ครู และผู้นิเทศชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริงแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการสร้างแผนการกำหนดแนวทางเพื่อให้มีเป้าหมายในการดำเนินงานพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย

1.3) การกำหนดความเชื่อมโยงของเป้าหมายของแผนกับเกณฑ์ต่าง ๆ ผู้นิเทศที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผน ให้ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องความเชื่อมโยงของเป้าหมายของแผนกับเกณฑ์ต่าง ๆ แก่ครูและครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ

1.4) การจัดทำแผนเอกสาร ครูและครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการแสดงรายละเอียดขั้นตอนวิธีการ และกรอบแนวในการดำเนินงานพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลายซึ่งเป็นแนวทางช่วยให้สถานศึกษาสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามกรอบแนวทางที่กำหนด

2) แนวทางในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นว่าสำคัญที่สุดก่อน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนในการนำจัดทำแนวทางกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู

2.1) กำหนดเกณฑ์ในการประเมินความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการ ผู้บริหาร ครู และครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการประเมินความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนในการนำจัดทำแนวทางกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีการแลกเปลี่ยนและเสนอความคิดเห็นร่วมกัน โดยต้องมีการกำหนดรายละเอียดแม้ว่างานจะมีทั้งง่ายและยาก แต่ความสำคัญของปัญหานั้นต้องมาก่อนเป็นอันดับแรก ต่อมาความเร่งด่วนจึงรองลงมา เราควรให้ความสนใจต้องเป็นลำดับ สำคัญและเร่งด่วนสำคัญ แต่ไม่เร่งด่วนไม่สำคัญ แต่เร่งด่วนไม่สำคัญและไม่เร่งด่วน เพื่อจะได้ทราบว่าควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินการอย่างไร

2.2) พิจารณาและให้คะแนนในแต่ละปัญหาหรือความต้องการ ครูและครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการพิจารณาและให้คะแนนในแต่ละปัญหาหรือความต้องการ โดยต้องมีการนำข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการมาจัดลำดับร่วมกัน เพื่อพิจารณาร่วมกันเกี่ยวกับความเร่งด่วนของแต่ละปัญหา เพื่อ

กำหนดแนวทางเพื่อให้มีเป้าหมายในการดำเนินงานพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย

3) แนวทางในการกำหนดแนวทางการนิเทศภายในตามสภาพปัญหาด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็น

3.1) ผู้นิเทศดำเนินการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการร่วมกับผู้บริหาร ครูผู้สอนในโรงเรียน ครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ และคณะกรรมการสถานศึกษาให้ตระหนักและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในเนื่องจากความรู้ความเข้าใจในประเด็นดังกล่าวเป็นองค์ประกอบสำคัญในการนำมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็นนำไปสู่การมองเห็นรูปแบบทางเลือกในการดำเนินงานด้านนิเทศภายในโรงเรียน

3.2) ผู้นิเทศดำเนินการกำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานและความร่วมมือในการทำงานของครูและคณะด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็น โดยกำหนดวิธีการหาข้อมูล ศึกษาปัญหาอุปสรรค และประเด็นที่ต้องพัฒนา เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมตามความเหมาะสม ได้แก่ การปฐมนิเทศ การสาธิตการจัดกระบวนการเรียนรู้ การประชุม การอบรม สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยากาศในชั้นเรียน และเอกสารอ้างอิง

3.3) ครูผู้รับการนิเทศ ร่วมกันวิเคราะห์ว่าพฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ใดเด่นและพฤติกรรมใดน้อย พฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ใดมีปัญหา ก็ควรร่วมมือกันหาทางปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดทางเลือกด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็นอย่างแท้จริง

4) แนวทางการกำหนดคณะทำงานและการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการนิเทศพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู

4.1) การกำหนดโครงสร้างของคณะนิเทศ ผู้บริหารและครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการระบุว่าคณะทำงานในด้านนิเทศพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง และแต่ละบุคคลมีหน้าที่หรือบทบาทในการทำงานอย่างไร ซึ่งต้องพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีความสอดคล้องกัน กำหนดคณะทำงานร่วมกัน พร้อมกับวางบทบาทหน้าที่ในแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจนว่าแต่ละตำแหน่งมีบทบาทหน้าที่อย่างไร พร้อมระบุผู้รับผิดชอบในแต่ละหน้าที่อย่างละเอียด

4.2) การกำหนดหน้าที่ บทบาทในการทำงาน ผู้บริหารและครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการร่วมกันพิจารณาทักษะและประสบการณ์ของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ โดยมีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อการดำเนินงานในการนิเทศพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู

5) แนวทางในการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นในการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู

5.1) การวางแผนงานในการปฏิบัติที่ชัดเจน และการกำหนดทรัพยากร ผู้บริหาร และผู้นิเทศพิจารณาความสอดคล้องของกิจกรรมหรือโครงการที่มีการกำหนดขึ้น แบ่งโครงการออกเป็นระยะต่าง ๆ และสร้างงานแต่ละงานภายในระยะเหล่านั้น โดยทำการจัดสรรทรัพยากรเป็นระยะ แทนที่จะเป็นโครงการโดยรวม ผู้นิเทศทำการประเมินระยะเวลาของแต่ละระยะด้วยการระบุงานหลักที่ต้องทำให้สำเร็จภายในแต่ละระยะด้วยเป้าหมายสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดสรรทรัพยากรได้สอดคล้องกับโครงการในแต่ละระยะ

5.2) พิจารณาความพร้อมของทรัพยากร การเปลี่ยนแปลงขอบเขตของโครงการ ครู และครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการพิจารณาความพร้อมของทรัพยากร การเปลี่ยนแปลงขอบเขตของโครงการความ

แตกต่างกันของสถานที่และเวลา รวมถึงความล่าช้าของกระบวนการ ครู และครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการนำข้อมูลที่ต้องพิจารณาใช้ในการระบุทรัพยากรและงบประมาณที่สำคัญ เสนอชื่อทรัพยากรที่พร้อมใช้งาน และทำการกำหนดและจัดสรรทรัพยากร

6) การจำแนกหน้าที่งานนิเทศการศึกษาในการพัฒนาการใช้นวัตกรรมรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู

6.1) การพิจารณาความเหมาะสมของบุคลากรในการดำเนินการ ผู้บริหารและครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการพิจารณาความเหมาะสมของบุคลากรในการดำเนินการในหน้าที่ต่างๆที่เกี่ยวกับการนิเทศ โดยเน้นการทำงานกัน มีการระบุหน้าที่ให้ชัดเจน อาจให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่เพื่อนครูด้วยกัน ผู้เชี่ยวชาญ คือบุคคลที่สถานศึกษาเชิญมาเป็นวิทยากร เพื่อช่วยเหลือแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู

7) แนวทางในการคัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู

7.1) ผู้บริหาร ผู้นิเทศ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูที่รับการนิเทศร่วมกันจัดทำเกณฑ์ในการคัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ร่วมกันภายในสถานศึกษา ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชา การจัดตัวอย่างการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ดีที่ประสบผลสำเร็จของกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตน เพื่อที่จะนำไปสาธิตให้ครูที่มาขอคำปรึกษาหารือด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เป็นของตนเอง

7.2) ผู้นิเทศ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการจัดโปรแกรมการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้สำหรับครูที่ประสบความล้มเหลวในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยนำผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูมาใช้ในการนิเทศการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้กับเพื่อนครูด้วยกันโดยปรึกษาหารือ ร่วมมือและคอยชี้แนะ เพื่อปรับปรุงในสิ่งที่ยังมีปัญหา ไม่ชัดเจน หรือช่วยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่าให้เป็นครูที่ดีมีคุณภาพในอนาคต

8) แนวทางในการประเมินความพึงพอใจของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศภายในด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู

8.1) สถานศึกษาควรมีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู โดยเป็นการวัดว่าผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน ซึ่งการประเมินความพึงพอใจควรจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจอย่างเหมาะสมกับโครงการและกิจกรรม จะทำให้ทราบเหตุผลเพื่อให้เข้าใจถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของโครงการหรือกิจกรรมได้ดีขึ้น ซึ่งสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้ไปใช้และเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลง

9) แนวทางการให้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

9.1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนกับผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ/กิจกรรมย่อย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน นำไปสู่การให้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการในการติดตามว่าผลการติดตามให้ข้อสรุปเป็นอย่างไร และมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้างเพื่อเป็นแนวทางในการติดตามกระบวนการนิเทศในครั้งต่อไป

9.2) ครู และผู้นิเทศจัดทำแบบประเมินแผนการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนทำการประเมินแผนติดตามว่าผลการติดตามให้ข้อสรุปเป็นอย่างไร และมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง ครู ผู้นิเทศและครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผน

9.3) การกำหนดเกณฑ์หรือตัวชี้วัดของแผน ครู และผู้นิเทศกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู โดยนำบริบทของโรงเรียนมาใช้ในการกำหนดตั้งบ่งชี้ หากมีการพิจารณาหรือตรวจสอบแผนก็ดำเนินการตรวจสอบโดยเทียบกับตัวบ่งชี้ดังกล่าว หากไม่เป็นไปตามตัวบ่งชี้ก็ทำการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ที่กำหนด

10) แนวทางในการติดตามประเมินผลการเผยแพร่ขยายผลด้านการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู

10.1) บริหารต้องส่งเสริมให้เกิดความตระหนักรู้ในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมมือรวมพลังกับเพื่อนร่วมวิชาชีพอย่างเป็นระบบ และมีการพัฒนาชุดความคิดเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูที่เพิ่มสูงขึ้น โดยต้องเริ่มจากความตระหนักรู้อันนำไปสู่การขยายผล โดยการเผยแพร่หรือการขยายผลเป็นกระบวนการซึ่งนวัตกรรมจะถูกนำไปถ่ายทอดผ่านช่องทางของการสื่อสารให้เกิดการยอมรับ

10.2) ครู และผู้นิเทศจัดทำแบบประเมินการติดตามประเมินผลการเผยแพร่ขยายผลด้านการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อให้ทราบผลลัพธ์ของการขยายผล โดยจัดทำในรูปแบบของการประเมินผลการขยายผลว่าหลังจากที่มีการดำเนินการขยายผล การเผยแพร่ซึ่งนวัตกรรมจะถูกนำไปถ่ายทอดผ่านช่องทางของการสื่อสารก่อให้เกิดการยอมรับหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินติดตามมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการติดตามและขยายผลในอนาคตต่อไป

3.2 การตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แนวทางทั้ง 10 แนวทางได้แก่ 1) แนวทางในการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการเพื่อกำหนดเป้าหมายกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 2) แนวทางในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นว่าสำคัญที่สุดก่อนเพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนในการนำจัดทำแนวทางกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู 3) แนวทางในการกำหนดแนวทางการนิเทศภายในตามสภาพปัญหาด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็น 4) แนวทางการกำหนดคณะทำงานและการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการนิเทศพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู 5) แนวทางในการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นในการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู 6) แนวทางการจำแนกหน้าที่งานนิเทศการศึกษาในการพัฒนาการใช้นวัตกรรมรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู 7) แนวทางในการคัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู 8) แนวทางการประเมินความพึงพอใจของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศภายในด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู 9) แนวทางการให้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 10) แนวทางในการติดตามประเมินผลการเผยแพร่ขยายผลด้านการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู มีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับมากและมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าในปัจจุบันสถานศึกษายังไม่มีแนวทางในการสำรวจปัญหาและความต้องการที่

ชัดเจน ขาดกระบวนการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นว่าสำคัญที่สุดก่อน ซึ่งจากประเด็นข้างต้นนำไปสู่การขาดความชัดเจนในการกำหนดทางเลือกที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ นอกจากนี้สถานศึกษายังไม่ได้มีการกำหนดคณะทำงานและบทบาทหน้าที่ในการนิเทศ ส่งผลให้ในส่วนของการจัดสรรทรัพยากรนั้นอาจจะยังไม่มีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน และนำไปสู่ทรัพยากรที่ไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการต่างๆ รวมไปถึงสถานศึกษาไม่ได้มีการปฏิบัติการคัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ไม่ได้มีการปฏิบัติการประเมินความพึงพอใจของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ขาดในส่วนของการให้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ และนำไปสู่การขาดการติดตามประเมินผลการเผยแพร่ขยายผล ด้านการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก การดำเนินการในด้านต่างๆ จึงเป็นไปอย่างไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน เน้นการช่วยเหลือและทำงานร่วมกันจึงขาดการแบ่งแยกหน้าที่ที่มีความชัดเจน นอกจากนี้สภาพแวดล้อม ระบบคมนาคมพบว่า ถนนแคบ ระยะทางบางส่วนเป็นทางขึ้นเขาลาดชัน ระบบไฟฟ้าขัดข้องบ่อยครั้งโดยเฉพาะฤดูฝน ส่งผลให้มีการหมุนเวียนเปลี่ยนครูจากเหตุผลการขอโอนย้าย เพราะครูส่วนใหญ่เป็นครูบรรจุใหม่ เมื่อครบวาระก็จะขอย้าย ทำให้การจัดระบบการบริหารงานของโรงเรียนมีปัญหาในการส่งต่อการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ ส่งผลให้โรงเรียนไม่สามารถพัฒนาการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ หัตถ์ (2563) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในของระบบการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าในกระบวนการปรับปรุงความสามารถในการสอนของครู นักการศึกษาหลายคนได้ตระหนักว่าคุณภาพของการเรียนการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับครูเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นแต่ยังขึ้นอยู่กับคณะผู้นิเทศอีกด้วย ผู้นิเทศและบุคลากรบริหารระดับกลางมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยมีหน้าที่รับผิดชอบสำหรับการช่วยเหลือครูในการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนแต่ผู้นิเทศนั้นมักจะขาดทักษะที่จำเป็นในการช่วยเหลือครู ต่อความต้องการของครูให้สามารถพัฒนาการสอนของเขา บางครั้งการพยากรณ์และประเมินความสามารถของการสอนมักจะใช้เป็นรูปแบบส่วนตัวโดยอาศัยประสบการณ์และการแปลความของอดีตแทนที่จะใช้รูปแบบการนิเทศที่ให้คำจำกัดความอย่างชัดเจน

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของแนวทางการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูจากสถานศึกษาที่เป็นเลิศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูควรร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของครูในสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือและจัดทำแนวทางการจัดลำดับความสำคัญจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนและนำไปสู่การจัดทำแผนการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาการใช้วัตกรรมการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของครูในสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูร่วมกันวิเคราะห์ว่าพฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้โดดเด่นและพฤติกรรมใดน้อย พฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ใดมีปัญหา ก็ควรร่วมมือกันหาทางปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมตามความเหมาะสม ได้แก่ การปฐมนิเทศ การสาธิตการจัดกระบวนการเรียนรู้ การประชุม การอบรม สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยากาศในชั้นเรียน และเอกสารอ้างอิง ผู้บริหารกำหนดคณะทำงานร่วมกัน พร้อมกับวางบทบาทหน้าที่ในแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจนว่าแต่ละตำแหน่งมีบทบาทหน้าที่อย่างไร พร้อมระบุผู้รับผิดชอบในแต่ละหน้าที่อย่างละเอียด ผู้บริหาร ผู้นิเทศ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูที่รับการนิเทศร่วมกันจัดทำเกณฑ์ในการคัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างใน

การปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ผู้นิเทศ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการควรมีการสร้างและนำแบบประเมินพึงพอใจ มาวัดผลการดำเนินงานทุกครั้ง ด้านการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคล ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนในการ ปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และติดตามผลการดำเนินงานตามแผนกับผู้รับผิดชอบในแต่ละ โครงการ/กิจกรรมย่อย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ ชัดเจน นำไปสู่การให้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะจากหลายฝ่ายที่ เกี่ยวข้องและนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผน รวมถึงครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและครู ดำเนินการเผยแพร่หรือการขยายผลเป็นกระบวนการซึ่งนวัตกรรมจะถูกนำไปถ่ายทอดผ่านช่องทางของการ สื่อสารให้เกิดการยอมรับโดยครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรตัญ หนูทอง (2564) ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบาง แพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ควรกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติงานและนำผล การประเมินเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ควรนำทฤษฎีความรู้ต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการนิเทศศึกษามาประยุกต์ใช้ ควรมีการสำรวจความต้องการของครูเพื่อวางแผนการ ดำเนินงาน ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการหาแนวทางการแก้ปัญหา

การจัดทำแนวทางการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรี เนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 10 แนวทาง โดยแนวทางที่น่าสนใจได้แก่ แนวทางในการสำรวจสภาพ ปัญหา ความต้องการเพื่อกำหนดเป้าหมายกระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการ จัดการเรียนรู้ แนวทางในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นว่าสำคัญที่สุด ก่อน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนในการนำจัดทำแนวทางกระบวนการนิเทศภายในเพื่อ ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคระวี เจียมพุก (2563) ทำการศึกษากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลนครปฐม โดยพบว่า ควรมีการจัดลำดับ ความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศการงานตามความสำคัญและสิ่งที่เป็นเรื่องเร่งด่วน เช่นเดียวกัน และในแต่ ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรเลือกรูปแบบการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่จากการสำรวจความต้องการ จากสมาชิกเพื่อวางแผนการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัย วรตัญ เจียมพุก (2563) ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ที่พบว่า ควรมีการสำรวจความต้องการของครูเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการหาแนวทางการแก้ปัญหา นอกจากนี้ยังประกอบด้วย แนวทาง ในการคัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการพัฒนาการใช้วัตกรรมการ จัดการเรียนรู้ของครู และแนวทางการให้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จริยาภรณ์ เรืองเสน (2561) ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ พบว่า แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 คือ บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ ตั้งแต่สรุปผล วิเคราะห์ผล รวมทั้งปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา นำผลการนิเทศจัดทำเป็นเอกสาร เผยแพร่ อย่างเป็นรูปธรรมในหลากหลายช่องทาง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อค้นพบ องค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย ครู และผู้นิเทศร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของครูในสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจความต้องการและจำเป็นในการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนและนำไปสู่การจัดทำแผนการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของครูในสถานศึกษา

2. การสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการสร้างแผนการกำหนดแนวทางเพื่อให้มีเป้าหมายในการดำเนินงานพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย

3. ครูและครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการแสดงรายละเอียดขั้นตอน วิธีการ และกรอบแนวในการดำเนินงานพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลายซึ่งเป็นแนวทางช่วยให้สถานศึกษาสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามกรอบแนวทางที่กำหนด

4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนกับผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน นำไปสู่การปรับปรุงแผนที่สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับ

55 ครู และผู้นิเทศกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู โดยนำบริบทของโรงเรียนมาใช้ในการกำหนดตั้งบ่งชี้ หากมีการพิจารณาหรือตรวจสอบแผนก็ดำเนินการตรวจสอบโดยเทียบกับตัวบ่งชี้ดังกล่าว หากไม่เป็นไปตามตัวบ่งชี้ก็ทำการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ที่กำหนด

6. ตระหนักและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในเนื่องจากความรู้ความเข้าใจในประเด็นดังกล่าวเป็นองค์ประกอบสำคัญในการนำมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านการพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็นนำไปสู่การมองเห็นรูปแบบทางเลือกในการดำเนินงานด้านนิเทศภายในโรงเรียนที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการภายในโรงเรียนของตนเอง

7. ผู้นิเทศดำเนินการกำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานและความร่วมมือในการทำงานของครูและคณะด้านการพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็น โดยกำหนดวิธีการหาข้อมูล ศึกษาปัญหาอุปสรรค และประเด็นที่ต้องพัฒนา เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมตามความเหมาะสมได้แก่ การปฐมนิเทศ การสาธิตการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การประชุม การอบรม สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยากาศในชั้นเรียน และเอกสารอ้างอิง

8. ครู และครูหัวหน้างานฝ่ายวิชาการพิจารณาความพร้อมของทรัพยากร การเปลี่ยนแปลงขอบเขตของโครงการความแตกต่างของสถานที่และเวลา รวมถึงความล่าช้าของกระบวนการ

9. ผู้นิเทศ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการจัดโปรแกรมการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ สำหรับครูที่ประสบความสำเร็จในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยนำผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการพัฒนาการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูมาใช้ในการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเพื่อนครูด้วยกันโดยปรึกษาหารือ ร่วมมือและคอยชี้แนะ เพื่อปรับปรุงในสิ่งที่ยังมีปัญหา ไม่ชัดเจน หรือช่วยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่าให้เป็นครูที่ดีมีคุณภาพในอนาคต

จากข้อค้นพบองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ ดังกล่าวสรุปเป็นแนวทางยกระดับการนิเทศภายใน: ขับเคลื่อนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สู่ครูยุคใหม่ ดังแสดงในภาพที่ 1

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำผลการศึกษาไปทดลองใช้กับโรงเรียนแล้วหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เกิดขึ้น
2. ควรศึกษาประเด็นของเทคนิคการนิเทศ และการกำกับติดตามทุกขั้นตอนตามกระบวนการนิเทศ เพื่อนำเทคนิคดังกล่าวมาใช้ในการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนศรีเนห์รุ จังหวัดเชียงใหม่
3. ควรทำการศึกษาในเชิงปริมาณ เพื่อมุ่งหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปเชิงปริมาณ เน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักฐานยืนยัน ความถูกต้องของข้อค้นพบ และสรุปต่าง ๆ มีการใช้เครื่องมือที่มีความเป็นปรนัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กรรองทอง จิระเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษรการพิมพ์.
- จริยาภรณ์ เรืองเสน. (2561). แนวทางพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*. 3(6): 1-13.
- โชคระวี เจียมพุก. (2563). *กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลนครปฐม*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2557). *ภาวะผู้นำการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- ชารี มณีศรี. (2552). *การนิเทศการศึกษา*. โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ประภาภรณ์ พลรักษ์. (2560). *แนวทางการส่งเสริมกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พงศกร เอี่ยมสะอาด, ศุภกร ลิ้มคุณธรรมโม และประสพชัย พสุนันท์. (2559). ปัจจัยความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรมองค์การที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 14(1), 129-141.
- โรงเรียนศรีเนห์รุ. (2564). *การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา*.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2553). *การนิเทศการสอน สาขาหลักสูตรและการนิเทศ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วชิรศักดิ์ มัชฌิมมาภิโร. (2557). บทบาทของนวัตกรรมการศึกษาต่อการเรียนรู้. *วารสารราชพฤกษ์* 12(2), 1-9.
- วรตัญ หนูทอง (2564) กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาราชบุรี เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(1), 1-17. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/250064>

- สุเทพ เมฆ. (2531). ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครูโรงเรียน อาชีวศึกษา เอกชนประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการประเมินคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สันติ หัตถิ (2563) ระบบการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ 5(7), 228-240.
- Harris. (1985). *Supervision Behavior in Education*. (2 nd ed). Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Herkema. (2003). A complex adaptive perspective on learning within innovation projects. *The Learning Organization* 10 (6): 340-346.
- Hughes. (1987). *The Social Construction of Technological Systems*. New Directions in the sociology and History of Technology.
- Krajewski. (1983). *The Elementary School Principalship*. New York: Holt, Rinehart and Winston.